

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinu

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0052

LOG Titel: De Accipitre Palumbario. Cap. II.

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

originem, adfert. Vult enim ab actu maximo dici, quo in venatu vitur. Semper enim later, & prope humum præter aliorum Accipitrum & Falconum morem, Aues persequitur, & è latebris erumpens, prouolansq; ex improviso, eas inuadit. Et de hoc genere meo iudicio loquebatur Ariostus hunc in modum canens;

*Qual buon Astor, che l'Anitra, d' l'acceggia
Starna, d' Colombo, d' simili altro angello
Venirsi in contra di lonsano veggia,
Lena la resta, e si fa lieto, e bello.*

Posterior illud Asturis genus, quod aquas raro accollit, & ferè semper procul à mari & fluijs diffita loca inhabitat, campestribus Auib; vt Columbis, earumq; pullis, Gallinis, Phasianis, & Perdibus visitare solet. Depositis pennarum exuijs excelsæ cuiuspiam arbori insidere consueuerunt, vt ex ca, tanquam ex specula quadam, vndiquaq; prædam despiciant, prospectam diligenter obseruent. Veniunt Coturnices, Perdices, Phasianos, Cornices, Monedulas & id genus alias, in quas subito ac conspexerint, maxima velocitate, & impetu irruunt, neque persequi desistunt, donec in suam potestatem redegerint.

Quin etiam quidam alij reperiuntur, cæteros animi magnitudine, corporisq; robore vincentes, qui etiam Lepores nullo negotio rapiunt, & ex eorum ossibus magna frusta, aliquando etiam integra palmi longitudine deglutit; eaq; stomachi ingenti calore concoquunt, & quod maius est, Capreolorum etiam hinnulos, licet sine Canum venaticorum ope retinere non possunt, ita tamen feriunt, ac negotium faciunt, iniectaq; illis mora tam diu impediunt, donec à Canibus capiantur.

V S V S. I C O N.

ATTILÆ Hunnorum Regi hominum truculentissimo, qui flagellum Dei dictus fuit, ita placuit Astur, vt in insigni, galea, & pileo eum coronatum gestaret. Hæc avis Phœbea etiam dicta est, quod soli sacra haberetur.

DE ACCIPITRE PALUMBARIO.

Cap. II.

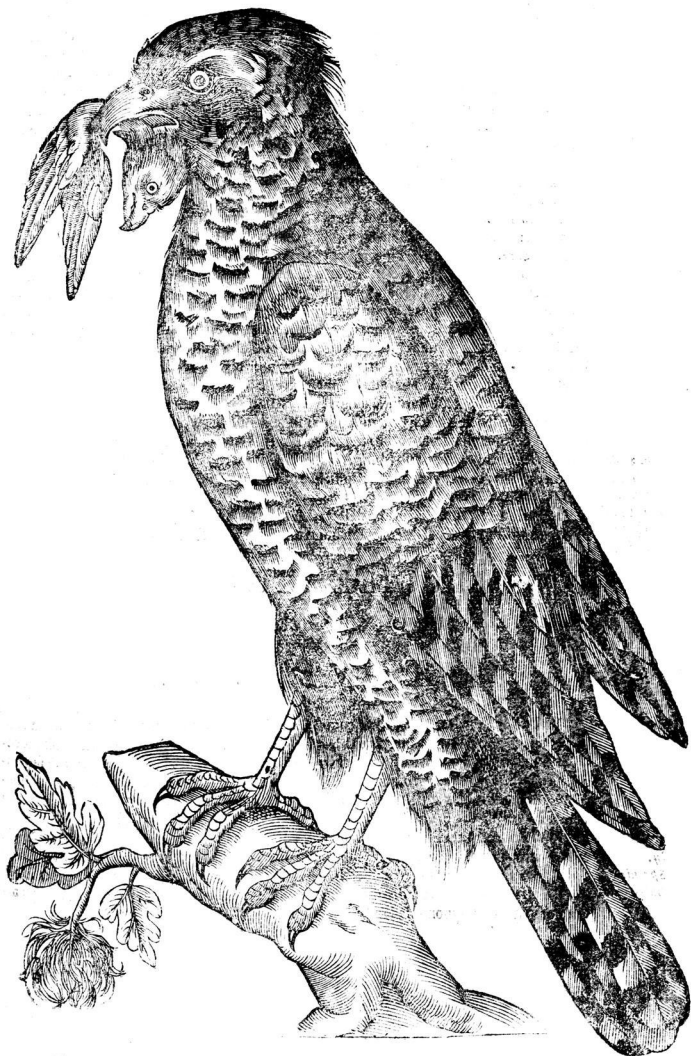
QUEM Latini Accipitrem Palumbarium ea ratione, quod Palumbas potissimum persequatur & capiat, Græci *παρασπορος* vocant eadē de causa. *πάρσος* enim Palumbus est. Dicitur etiā Varino & Hesichio *παρασπορος*, & *παρασπορος*, quasi Columbicida. nam *παρ* genus inquit esse Columbæ syluestris. Quidam Germani docti viri hunc Germanicè Taubenfalk interpretantur, id est, Falconē Columbariū, quā re-⁴⁰ tē, ipsi viderint. Albertus Asturē cū Accipitre Palumbario eundem facere videtur, dū nominibus utriusq; promiscuè & pro idē significantibus vitur. Sed si, vt omnīū ferè cōcōrs sententia tenet, Astur vulgò dictus, Asterias Aristotelis est, sanè Accipiter Palūbarius esse nulla ratione poterit; Nā ex Aristotelis autoritate, Accipiter Palumbarius, & Stellaris multum inter se differūt. Videtur tamen nonnunquam idem Albertus Asturem & Accipitrem Palumbarium pro diuersis denuò habere, dum seorsim suo quemq; nomine describit, vt aut non inter nouisse eos, aut nominum paruam rationem habuisse necessum sit. Petrus Bellonius, dum Accipitrem Palumbariū eum facere conatur, quem Galli simpliciter & speciatim Falconem vocant, cuius hanc, quam statim dabimus, iconem exhibet, nullis omnino rationibus nititur, præterquam vnā, eaq; exigui admodum momenti, quod Accipitrarij Galli suos Falcones Columbarū elca, ⁵⁰ tanquam illicio quodam capere soleant. Sanè non solūm Palumbarius Columbis vescitur, sed omnibus omnino Accipitribus hoc cōmune est, vt Columbas ceu gratam escam capiant, & interemptas dilanient, sicut ex Aristotele & Plinio satis constat, vt experientiam quotidiana omittam. Verū ita dictus est hic Accipiter *παρασπορος*, quod huic peculiare sit illis voracibus potius, quā alijs quibuscumq; insidiari. Cū, autem ab Aristotele nihil præter nudas nomenclaturas horum Accipitrum acceperimus, difficillimum, imò *ἀδύνατον*, & temerarium esse existimo, de his rebus quicquam certi statuere, ac veterum nomina, nullis præsertim argumentis, huic potius, quā illi attribuire. Videmus autem Philosophum, hunc Accipitrem Pa-
lumb

Columbicida.
Taubenfalk

Lib. 9. Hist.
c. 36.

Li. 2. de A-
uib. c. 18.

9. Hist. c. 36
Lib. 10. cap.
36. c. 37.

Lib. 8. Hist.
c. 3.

lumbarium & Fringillarium absolute & simpliciter Accipitres vocare, quemadmodum ubi ai: *Accipitres ambo carniuori sunt*, de his tantummodo loquens, tanquam hæc duo genera præ cæteris Accipitrum nomine vocari mereantur. Habent enim alij omnes etiam alia nomina, ut Triorchis, Aefalo, Circus, Asterias, Pernes, Percnus, Leuis. Hi verò duo, ut & Rubetarius, simpliciter Accipitres dicuntur, adiecto cognomine ab animali, quod singuli præcipue capiunt. Multi eadem penè ratione, qua Bellonius decepti, hoc nomen Palumbarij alijs atque alijs Accipitribus accommodarunt. Albertus, ut diximus, Asturi seu Accipitri maiori, quod & is Columbas capiat, id nomen ascribit. Ephesius quidam à Nipho citatus Falconem Gentilem vulgò dictum, qui etiam Palumbos insequitur, ex eo facit, Petro Bellonio hac in re assensus, non minus ficulneo tamen argumento, quàm ille, innixus. Turnerus Anglus Sparuerio Germanorum, qui ab aliarum nationum Sparuerio non differt, & omnium vnanimi consensu Nisus & Fringillarius Accipiter habetur, Palumbarium esse opinatur, non alio persuasus argumento, quàm quòd Palumbos, Columbos, Perdices & grandiusculas Aues insequatur. Quidam Germanorum Taubenfalck esse volunt. Ita eos, qui nulla graui ratione adducti coniecturis meris rem decernere volunt, necessum est in diuersas distrahi sententias, & nihil quicquam sibi consonum dicere. Nos in re adeò incerta ac controuersa, utpotè certi nihil habentes, certi quidpiam statuere non audemus. Certè extra omnem controuersiam est, nobis plurimas esse species Accipitrum Aristoteli ignotas, & quæ illi inquilinæ fuere, nobis exoticas esse. Falconem esse non prorsum possumus ire inficias, cum hoc nomen valdè generale sit, & frequenter non secus, quàm Accipiter omnes huius species sub se comprehendat. Verùm nunquid is sit, qui speciatim & peculiariter hoc nomine venit, dubito. Quod si tamen quispiam ita esse vult, de his peculiariter, quem de eis conscripsimus, tractatum, consulere potest.

Lib. 3. de
Abst. ab
animat.
Lib. 12. de
An. c. 14.
Li. 9. Hist.

Hunc Accipitrem Palumbarium carniuorum esse & multum à Fringillarijs magnitudine differre Aristoteles solùm scribit, è quibus verbis difficile esse iudiciũ ferre, cuius liquet. Addunt alij hunc specie alioqui Fringillario simillimum esse. VVottonus in ferociorum Accipitrum numero censei scribit. Homerus celeritatem visus & actionis nunc confert Accipitri quæscopio, id est, Palumbario, nunc Aquilæ. Et Porphyrus Accipitrem Palumbarium peculiariter omnium celerrimè volare scripsit. Hicidem fortè est ea Ouidio Auis,

Quæ nunc Thisbaas agitata mutata Columbis.

Columbario Accipitre Mercurium delectari Aelianus tradit. Magnitudo huius Accipitris colligitur ex Aristotele, Chalcidem auem huius magnitudine esse allicente.

DE FRINGILLARIO ACCIPITRE

Vulgò Niso dicto. Cap. II.

ÆQVIVOCA.

FRINGILLARIVM Accipitrè cum Aristoteles nusquàm seiunxerit, & eundem non minus, quàm Accipitris nomine absolute dignatus sit, & specie quoque, id est, habitu & colore illi simillimũ plerũq; tradant, ego quoq; non temerè Palumbario proximè subiungendũ putau. Quoniam verò, qui sanioris sunt sententiæ, hunc cum eo, quem Nisus recentiorum Latinorum vulgus appellat, eundem statuunt, necnon cum Sparuerio diuersarum gentium vernacula lingua dicto, volui prius homonomiam pro more nostro explicare.

Nisus Ouidij.
Sparuerio
vulgè quid.

Veterum Accipiter Fringillarius cum nullo nomen habet æquiuocum. Nisus verò Ouidij, & veterum multum ab eo differt. Ouidio enim non Accipitris genus, sed Halæetus est, id est Aquila marina. Sparuerio verò nomen Italiæ vulgus etiam tenorio seu conopæo, quod cubilibus frigori & culicibus arcendis obtenditur, imposuit, eadem fortasse ratione, qua Aui, quam vtriusq; in generali synonimia latius declarauimus.

